



TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 31

Indhold

- **Mark**
- Jordprøver - Hvornår har din mark sidst fået et sundhedstjek?
- **Korn**
- IPM Tip – Så først marker med lavest ukrudtstryk
- **Raps**
- Aktuelt i raps
- **Generelt**
- Styr på planteværnsmidlerne
- Regler for husdyrgødning og handelsgødning i efteråret
- Satellitkontrol af arealer med aktivitetskrav

MARK

Jordprøver – Hvornår har din mark sidst fået et sundhedstjek?

Af planterådgiver Philip Tinggaard

Har du styr på, hvornår der sidst blev taget jordprøver på dine marker?

Det anbefales som udgangspunkt at få taget nye jordprøver med cirka fem års mellemrum. Regelmæssige jordprøver giver et solidt grundlag for at fastholde et stabilt reaktionstal (Rt) i jorden og tilpasse kalkningen efter markens aktuelle behov.

Få mere værdi ud af jordprøverne

En jordprøve fortæller langt mere end blot, hvor meget kalk marken har behov for. Analysen giver også oplysninger om jordens indhold af:

- Fosfor
- Kalium
- Magnesium
- Kobber

Resultaterne giver dig og din rådgiver mulighed for at tilrettelægge en mere målrettet gødningsstrategi. Det kan eksempelvis være relevant at øge tilførslen af et bestemt næringsstof, vælge en anden gødningstype eller reducere tilførslen, hvis niveauerne allerede er tilfredsstillende.

Ved GPS-baserede jordprøver kan indsatsen desuden målrettes de enkelte områder af marken, så kalk og næringsstoffer placeres dér, hvor behovet er størst. Vi anbefaler her generelt 2 prøver/ha, da det giver den bedste sikkerhed for resultatet. Prisen pr. prøve er:

Standard (ca. 1 prøve pr. 5 ha):
GPS (2 prøver/ha):

245 kr.
135 kr.

Bestil jordprøver til efteråret

Efteråret er højsæson for jordprøver. Så snart mejetærskeren har forladt marken, og videre gennem efteråret, er det oplagt at få prøverne taget.

På den måde er analyseresultaterne klar til planlægningen af den kommende sæson, så du allerede næste år får fuld værdi af resultaterne.

Bestilling kan ske hos:

- Din planterådgiver eller hos
- Philip Tinggaard – Fagansvarlig for jordprøver
Telefon 9629 6633
Mobil 2016 6743
- Du kan også bestille ved at klikke på formularen her

Godt at vide

Når jordprøverne er udtaget, skal der som udgangspunkt forventes en analysetid på ca. fire uger hos laboratoriet. Herefter skal SAGRO bruge nogle få arbejdsdage på at behandle resultaterne og gøre dem klar til brug.

Bestil derfor jordprøverne i god tid, hvis resultaterne skal nå at indgå i planlægningen af den kommende sæson.

KORN

IPM Tip – Så først marker med lavest ukrudtstryk

Af planterådgiver Charlotte M. Jakobsen

Det er nu, der skal overvejes såtidspunktet for vintersæden, og i hvilken rækkefølge markerne sås til. Hvis der såes tidligt, kan det give højere udbytter, men kun hvis de rette forudsætninger er tilstede.

Udover selvfølgelig at tage højde for **såbedets kvalitet**, og risiko for ikke at kunne køre på de lavere/tungere arealer senere i september og start oktober, bør der også tages stilling til markens ukrudtstryk, når det bestemmes, hvilke marker der såes til først. Fremspiring af ukrudt er større ved tidlig såning, og dermed øges behovet for ukrudtsbekæmpelse. Derfor bør man vente med såning på arealer med højt ukrudtstryk til senere på sæsonen.

Tommelfingerreglen for vinterhvede er, at der tabes ca. **15-30 kg korn pr. hektar for hver dag** såningen udskydes efter den optimale dato (ca. 10.-20. september). En tung kemisk løsning mod resistente græsser koster let 1.000 kr. pr ha. Hvis kemien svigter pga. resistens, eller manglende midler (Mateno Duo), og ukrudtet overtager, mister du let 30-50 % udbytte pr. hektar. Det er altså langt at foretrække en senere såning med lav fremspiring af ukrudt end tidligt såning med højt ukrudtstryk.

Tommelfingerregel

14 dages udskudt sådato, reducerer ukrudtstrykket med 50 %.

Herudover skal markens sædskifte også overvejes. Ensidige kornsædskifter har større risiko for at opformere gold- og knækkefodsyge. Her er sen såning og latitude bejdsning vigtigt!

På sandjord bør vinterhvede generelt kun sås tidligt efter de bedste forfrugter som fx vinterraps, bælgæd og havre.

Prioriteret såning

1. Såbedskvaliteten – Er såbedskvaliteten god, prioriteres disse marker først.
2. Ukrudtstrykket – Marker med lavt ukrudtstryk såes først.
3. Sædskifter – Gode sædskifter såes først.

RAPS

Aktuelt i raps

Af planterådgiver Charlotte M. Jakobsen

Rapsen er i god vækst og vi ser fortsat ikke mange rapsjordlopper. De fleste bør også nu have styr på spildkornet, ellers er det på tide. Se **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 28** for spildkornsstrategi.

Husk at overholde min. 7 dage mellem brugen af Agil/Focus Ultra og Belkar.

Har man forager, hvor f.eks. fuglegræsset, hyrdetaske, lægejordsøj, kamiller eller storke-hejrenæb står tæt (se billede 1), kan det være en fordel at køre en splitstrategi med Belkar, mens den øvrige del af marken behandles med Belkar én gang. Effekten af Belkar er god på en række to-kimbladet ukrudt, selvom der går lang tid før ukrudtet forsvinder, går det i stå og giver rapsen et forspring (Se billede 2+3).

OBS! Når der behandles med Belkar over 0,25 l/ha, er det vigtigt at 4. blad er helt udfoldet inden der køres, ellers kan rapsen skades.

De første rapsmarker, er ved at være klar til vækstregulering ved 4-5 blandsstadiet. Se **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 30**. Husk at overholde min. 7 dage mellem brugen af Vækstregulering og Belkar.



Billede 1 Fuglegræs i ydreomgang af rapsmarken, 5. sept, 2022. Fuglegræsset presser rapsen voldsomt. Foto af Niels Holmgård.



Billede 2 Fuglegræs d. 26. sept, 16 dage efter 0,25 l Belkar. Fuglegræsset er gået i stå og Rapsen har fået et forspring. Foto af Niels Holmgård.



Billede 3 Fuglegræs d. 27. oktober, efter 2. behandling af Belkar i start oktober. Foto af Niels Holmgaard

GENERELT

Styr på planteværnsmidlerne

Af planterådgiver Birgit Vestergård

Opskrift på "Mateno Duo"

Har man DFF/Legacy 500 på lager, men ikke Mateno Duo SC 600, kan man blande efter tilkøb af Fenix :

0,7 l Mateno Duo SC 600 ~ 0,58 l Fenix + 0,14 l DFF/Legacy 500.

Hvis man ikke har DFF, var det oplagt at blande det lignende produkt Pico 750 WG med Fenix. Firmaet bag Pico, BASF, anbefaler kun at blanding med Boxer, og kun i hvede. Ca 20 g Pico 750 WG svarer til effekten af 0,05 l DFF på små stedmoder.

Tabel 1. udgåede, Pfas-holdige midler og slutdato for brug og opbevaring

Produkt	Aktivstof	Salgsforbud	Anvendelsesforbud
DFF, Legacy 500 SC, Sempra SC, Mateno Duo SC 600	Diflufenican	28.02.2026	30.11.2026
Teppeki, Afinto	Flonicamid	28.02.2026	31.08.2026
Mavrik, Evure Neo	Tau-fluvalinat	31.10.2025	31.12.2025
Balaya, Himalaya Pro	Mefentrifluconazol	31.12.2025	16.07.2026
Propulse, PRO-Tector	Fluopyram	31.12.2025	30.09.2026
Shirlan Ultra, Banjo 500 SC, Zignal 500 SC, Vendetta, Kunshi, Vamos	Fluazinam	31.12.2025	30.09.2026
Revyona	Mefentrifluconazol	30.08.2025	31.12.2025
Othello OD	Diflufenican	30.08.2025	31.12.2025
Quartz ES, Saracen Delta Max, Diflanil 500 SC, JURA, Purelo	Diflufenican	30.08.2025	31.12.2025
Lenvyor	Mefentrifluconazol	30.08.2025	31.12.2025
Ohayo, Dalimo, Winby, Frowncide	Fluazinam	30.08.2025	31.12.2025
Hinode, LFS Flonicamid,	Flonicamid	30.08.2025	31.12.2025

Lager-tjek

Vi vil endnu engang minde om vigtigheden af at undgå ulovlige midler på lageret- både i forhold til økonomien- det koster typisk min. 10.000 kr./dunk i bøde - og i forhold til risiko for mere dårlig omtale i medierne.

Med App'en KemiTjek får du et hurtigt overblik over godkendelses status for dine midler, som f. eks. for insektmidlet Pirimor G herunder:



Figur 1 Med App'en KemiTjek får man hurtigt overblik over midlernes status.

Appen kan hentes hvor du normalt henter apps eller ved bestilling hos SEGES Kundecenter, tlf 7015 5015. Prisen er 495.- pr bruger, men der er en gratis prøveperiode på løbende + efterfølgende måned.

SJ-tjek

Nu, før vintersæds-såningen for alvor går i gang, er et godt tidspunkt at tjekke sprøjtejournalen, hvis det ikke allerede er sket. Vi er klar til at indberette, før vi får rigtig travlt med de nye mark-gødningsplaner - evt. efter et kontroltjek af journalen, hvis det ønskes.

NB at vi fra i år faktisk indberetter sprøjtejournalen, ikke længere blot et forbrug/afgrøde. Derfor er det – udover lovligheden af midler og doser nødvendigt at tjekke *pr. mark*:

- 1: Korrekt afgrøde-stadie. Og for insektmidler over blomsterne afgrøde: start-tidspunkt for behandlingen.
- 2: Fysisk afstandskrav: Er det friholdte hhv. behandlede areal påført korrekt, og sprøjteteknik udfyldt, hvor det er aktuelt.
- 3: Afstandskrav i tid: Er minimum antal dage mellem 2 behandlinger overholdt- eller minimum antal år for midler med dette krav
- 4: Hvor arbejdet udføres af maskinstation, skal CVR-nummer for maskinstation også påføres.

OBS Glyphosat-sprøjtninger i stub. I princippet burde behandlinger i dette efterår på 26-27-journalen. I praksis bør stub-behandlingerne dog indberettes i 25-26, (med afgrøde-stadie 99) selv om det er længe efter 1.-8.

Regler for husdyrgødning og handelsgødning i efteråret

Af planterådgiver Jonas Johansen

Flydende husdyrgødning i efteråret

Det er muligt at benytte flydende husdyrgødning i efteråret i perioden fra høst og indtil enten 1. oktober eller 15. oktober, hvis betingelserne for dette er opfyldt. Nedenfor nævnes de muligheder, der er for benyttelse af flydende husdyrgødning i efteråret.

Flydende husdyrgødning må udbringes i perioden fra høst og indtil 1. oktober på følgende arealer.

- Arealer, hvor der følgende vinter skal være vinterraps
- Overvintrende fodergræsmarker

Flydende husdyrgødning må udbringes i perioden fra høst og indtil 15. oktober på følgende arealer.

- På marker med frøgræs, hvor der er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson

Forud for anden vintersæd er det ikke tilladt at udbringe flydende husdyrgødning i efteråret.

Fast husdyrgødning i efteråret

Udbringning af fast husdyrgødning i perioden fra høst og frem til 1. november:

I denne periode må der kun tilføres fast husdyrgødning før etablering af vinterafgrøder, der bliver sået senest 1. september. Da vintersæd normalt sås efter den 1. september, betyder det i praksis, at der kun kan tilføres fast husdyrgødning inden etablering af raps.

Fra 1. november kan der på **lerjord (JB 7-9)** udbringes fast organisk gødning på allerede etablerede vinterafgrøder. Dog må arealet ikke ligge indenfor 20 m fra ammoniakfølsomme naturområder.

Handelsgødning i efteråret

Kvælstofholdig handelsgødning følger i store træk reglerne for flydende husdyrgødning, dog med undtagelse for brug på vintersæd med maksimalt 15 kg N/ha

Kvælstofholdig handelsgødning må tilføres i perioden fra høst og indtil 1. oktober på følgende arealer.

- Arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps
- Overvintrende fodergræsmarker
- Arealer hvor der skal være vintersæd **NB: på arealer med vintersæd må der maksimalt tilføres 15 kg N/ha i handelsgødning**

Kvælstofholdig handelsgødning må tilføre i perioden fra høst og indtil 15. oktober på følgende arealer.

- På marker med frøgræs, hvor der er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson

Satellitkontrol af arealer med aktivitetskrav

Af planterådgiver Charlotte M. Jakobsen

Hvad er aktivitetskravet?

Der er krav om landbrugsaktivitet på arealer, hvor der er søgt om grundbetaling. Aktivitetskravet er således en central støttebetingelse for grundbetalingsordningen.

Kravet til slåning eller afgræsning af dine marker, bliver kontrolleret med satellit. Denne satellit overflyver Danmark et par gange hver uge.

Ved kontrol af et aktivitetskrav under grundbetalingsordningen

Som bekendt vil Landbrugsstyrelsen anvende et trafiklyssystem, hvor alle marker, der overholder aktivitetskravet får en grøn farve, mens de marker, som ikke kan konstateres opfyldt, vil få en gul farve. Det er ikke længere muligt at følge status på sine marker via. tast-selv.

Fra d. 11. oktober vil de marker, der ikke har opfyldt aktivitetskrav blive røde og landmanden vil modtage et høringsbrev. Er man uenig i afgørelsen, eller kan man nå at slå arealet, kan man frem til 25. oktober sende et hørings svar til Landbrugsstyrelsen. Du skal svare på høringsbreve om marker, der er blevet røde i Internet Markkort (IMK) efter den satellitbaserede kontrol.